

Rolnik upraw polowych

611104

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Celem pracy rolnika upraw polowych jest produkcja roślin. W zależności od specjalizacji może to być produkcja zbóż, produkcja ziół (rolnik producent i zbieracz ziół), produkcja nasion (rolnik producent nasion), produkcja roślin okopowych - ziemniaków oraz roślin korzeniowych - głównie: buraków cukrowych i pastewnych, marchwi pastewnej, cykorii, brukwi, rzepy (, rolnik upraw okopowych), produkcja chmielu, tytoniu, wikliny.

Bez względu na kierunek produkcji głównym zadaniem wszystkich rolników jest wykonanie podstawowych zabiegów agrotechnicznych. Najważniejsza jest uprawa gleby. Ma ona na celu uzyskanie najkorzystniejszej struktury gleby i najlepszych warunków wzrostu i rozwoju roślin. Kolejne czynności to sadzenie i sianie roślin za pomocą sadzarek i siewników, pielęgnowanie roślin (uprawa międzyrzędowa, nawożenie i ochrona roślin) przy użyciu m.in. pielników, siewników, rozsiewaczy, opryskiwaczy oraz zbiór roślin najczęściej za pomocą kombajnów. Do jego zadań dochodzą jeszcze prace związane z transportem i magazynowaniem (składowaniem) oraz suszeniem produktów, obsługa instalacji, silników i urządzeń elektrycznych występujących w gospodarstwie rolnym, regulowanie proporcji wodno - powietrznych w glebie (urządzenia melioracyjne), obsługa podstawowych maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji rolnej i prawidłowa eksploatacja sprzętu technicznego w gospodarstwie (przedsiębiorstwie) rolnym.

Dla poszczególnych kierunków upraw charakterystyczne są pewne specyficzne zabiegi, które rolnik powinien umieć wykonać. Przy uprawie wikliny przydatne może być używanie specjalnej sadzarki do sadzenia zrzezów przy zakładaniu plantacji.

Przy uprawie tytoniu podczas pielęgnowania należy wykonać zabiegi specjalne - ogławianie (usuwanie kwiatów) i usuwanie pędów bocznych. Potem następuje suszenie roślin. W przypadku uprawy chmielu podczas pielęgnowania należy zbudować specjalną konstrukcję nośną podpierającą rośliny. Wykonać też trzeba specjalne zabiegi (naprowadzanie pędów na konstrukcję nośną i wycinanie pędów zbędnych). Zbiór roślin odbywa się zazwyczaj ręcznie ale już coraz częściej w sposób zmechanizowany, także przy użyciu kombajnów.

Przy produkcji nasion rolniczych plantator jest zobowiązany zebrać rośliny z zakwalifikowanej plantacji, wymłócić, nasiona dokładnie oczyścić i ewentualnie do-suszyć.

Zbiór ziół odbywa się zarówno ręcznie jak i w sposób zmechanizowany. Liście i kwiaty zbiera się wyłącznie ręcznie. Korzenie natomiast wykopuje się przy użyciu kopaczek lub po prostu widłami.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Praca rolnika upraw polowych odbywa się zarówno na otwartej przestrzeni jak i w pomieszczeniach budynków. Przeważają czynności wykonywane na polu (na wolnym powietrzu oraz w kabinach ciągników i maszyn rolniczych). Równie ważne ale pochłaniające mniej czasu są prace wykonywane w budynkach gospodarskich, halach maszynowych, magazynach i pomieszczeniach pomocniczych. Rolnik korzysta w pracy z maszyn i urządzeń rolniczych. Posiadają one ruchome zespoły i elementy robocze wirujące z dużymi prędkościami (noże kosiarek listwowych czy obracające się tarcze rozsiewaczy nawozów mineralnych). Rolnik ma również styczność ze szkodliwymi płynami (cieczami) i materiałami sypkimi (nawozy mineralne, środki ochrony roślin). Nieodłączne są drgania i wibracje przenoszone przez maszyny i urządzenia (ruchome ich elementy).

warunki społeczne

Praca rolnika ma charakter indywidualny i zbiorowy. Wiele zadań wykonuje on we współpracy z innymi ludźmi (np przy pracach polowych czy magazynowych.)

warunki organizacyjne

Praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych trwa przeciętnie 9 - 12 godzin dziennie, natomiast w państwowych i spółdzielczych gospodarstwach rolnych - 8 - 9 godzin. Godziny pracy mogą ulegać zmianie w zależności od konkretnego zabiegu polowego i pogody. W przedsiębiorstwach państwowych i spółdzielczych praca jest ściśle nadzorowana, natomiast we własnym gospodarstwie nie ma żadnego nadzoru

Poszczególne prace w gospodarstwie powtarzają się cyklicznie i z dużą dokładnością można przewidzieć jakie i kiedy będą wykonywane. W zależności od miejsca pracy rolnik pełni rolę podwładnego (zakłady państwowe, spółdzielcze) lub też , gdy prowadzi własne gospodarstwo rolne - jest bez zależności organizacyjnej.

Wymagania psychologiczne

Ponieważ praca w rolnictwie jest często żmudna, monotonna i ciężka, bardzo przydatnymi cechami są wytrwałość i cierpliwość . Potrzebna jest również spostrzegawczość ,umiejętność obserwacji (np. zjawisk zachodzących w przyrodzie), a także podstawowa wiedza rolnicza i umiejętność praktycznego jej stosowania w pracy.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca rolnika należy do średnio ciężkich Kandydat do pracy w tym zawodzie powinien odznaczać dobrą sprawnością fizyczną i zadowalającym stanem zdrowia umożliwiającym wykonywanie niekiedy ciężkiej pracy fizycznej oraz obsługę sprzętu zmechanizowanego.

Bardzo przydatną jest duża sprawność wzroku i refleks. Cechy te są niezbędne przy kierowaniu i obsłudze pojazdów i maszyn rolniczych.

Przeciwwskazaniami do wykonywania zawodu są wady narządów ruchu ,słuchu, wzroku oraz przewlekłe zapalenie stawów, schorzenia reumatyczne, zawroty głowy, zaburzenia równowagi, napady drgawkowe, przewlekłe zapalenie dróg oddechowych,).

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Osoba ubiegająca się o pracę na stanowiskach robotnika wykwalifikowanego w gospodarstwie (przedsiębiorstwie) rolnym musi posiadać wykształcenie zawodowe .

Dodatkowym wymogiem przy podejmowaniu pracy jest posiadanie prawa jazdy kategorii T (na ciągnik). Dobrze widziane (ale nie konieczne) są: prawo jazdy kategorii B (na samochody dostawcze), ukończony kurs kombajnisty. Uzyskanie wymienionych uprawnień gwarantują wszystkie szkoły przygotowujące do zawodu rolnika. Szkołami tymi są zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży i dla pracujących.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Istnieje możliwość awansu w hierarchii zawodowej, o ile rolnik zatrudniony jest w państwowym czy spółdzielczym gospodarstwie rolnym. Wyższym szczeblem od stanowiska robotnika wykwalifikowanego w gospodarstwie rolnym jest funkcja brygadzysty. Następne szczeble to funkcje kierownicze aż do dyrektorskich. W przypadku wielu przedsiębiorstw rolnych aktualnie urzędujący dyrektorzy byli wcześniej zatrudniani na stanowiskach brygadzystów. Awans zawodowy jest związany z dalszym kształceniem. Żeby pełnić funkcje kierownicze i dyrektorskie trzeba mieć skończone wyższe studia, najlepiej o profilu rolniczym. W indywidualnym gospodarstwie rolnym nie ma hierarchii organizacyjnej w sensie możliwości awansu o szczebel wyżej. Natomiast w obu przypadkach nieodzowne jest do zachowania lub podwyższania swojej pozycji zawodowej podnoszenie kwalifikacji, pogłębianie wiedzy, doskonalenie umiejętności wymuszane przez ciągły postępu techniczny, technologiczny i organizacyjny w rolnictwie, niezbędny do osiągnięcia maksymalnych efektów produkcyjnych.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie rolnika istnieje możliwość zatrudniania osób starszych pod warunkiem, że ich stan zdrowia nie jest przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu. Górna granica wieku tych osób nie powinna przekraczać pięćdziesiątego roku życia.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- operator samojedznych maszyn rolniczych i leśnych;
- ogrodnik;
- leśnik;
- sadownik;
- ogrodnik terenów zieleni.
- technik mechanizator rolnictwa;
- robotnik niewykwalifikowany w gospodarstwie rolnym.

Polecana literatura

Wydawnictwo „HORTPRESS” Sp. z o. o.

Podręczniki dla zawodów: rolnik i technik rolnik wydane w 1996 r.:

„Podstawy produkcji roślinnej”. „Technologie produkcji roślinnej”. „Ekonomika i organizacja rolnictwa”. „Rachunkowość przedsiębiorstw i instytucji rolniczych”. „Podstawy mechanizacji. Wiadomości ogólne”. „Mechanizacja rolnictwa”.